

1. Referentie

Referentie	de Haan, W., van der Laan, A. & Nijboer, J. (2000). Eigenrichting en jeugdgeweld. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 43, (4), 361-372.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Het onderzoek dat in dit artikel wordt beschreven gaat onder andere na of bepaalde vormen van jeugdgeweld als vorm van eigenrichting kunnen worden beschouwd en indien dat het geval is, onder welke condities dergelijke vormen van eigenrichting zich ontwikkelen. Er werden hiervoor 21 jongens uit een buurt in Amsterdam en 25 jongeren (zeventien jongens en acht meisjes) uit een buurt in Groningen geïnterviewd.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Politie & justitie
Trefwoord(en)	Dreiging, eigenrichting, jeugdcriminaliteit, jeugddelinquentie, jeugdgeweld, territorialiteit, wantrouwen, zelfhulp

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	de Haan, W., van der Laan, A. & Nijboer, J. Vakgroep Strafrecht en Criminologie Faculteit der Rechtsgeleerdheid Rijksuniversiteit Groningen Postbus 716 9700 AS Groningen Nederland Tel: +3150/ 363 56 30 Fax: +3150/ 363 56 03 STR_CRI@rechten.rug.nl http://www.rug.nl/rechten/faculteit/vakgroepen/stcr

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Kunnen bepaalde vormen van geweld, met name ernstige bedreiging en intimidatie van buurtbewoners waarbij ook gebruik van fysiek geweld niet word geschuwd, als vorm van eigenrichting beschouwd worden en indien dit het geval is, onder welke condities ontwikkelen dergelijke vormen van eigenrichting zich?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Een kwalitatief explorerend onderzoek in een Amsterdamse en Groningse wijk Semi-gestructureerde interviews met open antwoordmogelijkheden bij jongeren.
Onderzochte groep	Er zijn 21 jongens uit een buurt in Amsterdam en 25 jongeren (zeventien jongens en acht meisjes) uit een buurt in Groningen geïnterviewd. De gemiddelde leeftijd van de (voornamelijk Marokkaanse en daarnaast enkele Surinaamse en Antilliaanse) jongens in Amsterdam was achttien jaar, met een range van veertien tot en met eenentwintig jaar. De

	<p>gemiddelde leeftijd van de (hoofdzakelijk autochtone) jongeren in Groningen was ruim zeventien jaar, met een range van vijftien tot en met 26 jaar.</p> <p>De respondenten, waarop de resultaten betrekking hebben, vormen geen aselecte, maar een doelgerichte steekproef (Baarda & De Goede, 1990) van jongeren die bij één of meer geweldsincidenten betrokken waren. In Amsterdam waren zestien van de 21 jongeren als dader bij in totaal 35 geweldsincidenten betrokken; in Groningen zijn veertien van de zeventien jongens als dader bij in totaal twintig geweldsincidenten betrokken geweest. Ook één van de wat oudere meisjes beschreef een vechtpartij waarbij zij zelf als dader betrokken was.</p>
Bereik	Nationaal (Nederland)

7. Resultaten

Eigenrichting:	<p>Uit de analyse van de interviews met jongeren uit een buurt in Amsterdam en een buurt in Groningen komt naar voren dat jeugdgeweld voor een deel als een uiting van eigenrichting kan worden gezien. Het gaat dan om vormen van geweld die op het eerste gezicht als commune geweldscriminaliteit kunnen worden beschouwd, maar die vanuit een rechtsantropologische visie ook kunnen worden gezien als een relatief autonome vorm van informele sociale controle met als kenmerken een eigen logica en organisatie (Black, 1983, 1998). Ten aanzien van de legitimiteit van bedreiging, intimidatie en gebruik van fysiek geweld, blijken jongeren mede op grond van hun eigen ervaringen met geweld andere normen aan te leggen. Zij keuren het inschakelen van de politie af als zijnde een teken van zwakte of een vorm van verraad. Omgekeerde propageren zij individuele en collectieve zelfredzaamheid (<i>selfhelp</i>)</p> <p>In de analyse hebben we drie condities onderscheiden waaronder jeugdgeweld in toenemende mate het karakter van eigenrichting kan gaan aannemen: wantrouwen tegenover politie en justitie, een subcultuur waarin de eenheid van de buurt centraal staat en die tot uitdrukking wordt gebracht in territoriale aanspraken, een omgeving met een voortdurende dreiging van geweld. Wanneer deze condities elkaar nog eens versterken, is er het risico dat een subcultuur ontstaat waarin het geweld zich ook tegen de politie keert. Door collectieve reacties op de handhaving van de openbare orde door de politie kunnen dan grootschaliger ongeregelheden ontstaan.</p> <p>Uit het onderzoek blijkt dat de verschillen tussen allochtone (voornamelijk Marokkaanse) en autochtone (Nederlandse) jongeren in hun relatie met de politie niet absoluut, maar hooguit gradueel zijn. Evenals de allochtone Amsterdamse jongeren koesteren de autochtone Groningse jongeren wantrouwen tegenover de politie en ervaren zij selectiviteit in het politietoetreden tegenover hun groep. Bovendien hebben ook de autochtone jongeren in de Groningse buurt sterk het gevoel dat de politie het vooral op hen heeft gemunt.</p>
----------------	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

De Haan, W.J.M., van der Laan, A.M. & Nijboer, J.A (2001). Escalatie-risico's bij openbare ordeverstoringen. Een onderzoek naar de relatie tussen de politie en jongeren in de Oosterparkbuurt in Groningen en het Overtoomseveld in Amsterdam na de ongeregelheden 1997-1998. *Politia Nova*, (2).

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Het onderzoek dat in dit artikel wordt beschreven betreft een onderzoek naar de relatie tussen politie en jongeren. Er zijn hiervoor 21 jongens uit een buurt in Amsterdam en 25 jongeren (zeventien jongens en acht meisjes) uit een buurt in Groningen geïnterviewd. Binnen dit onderzoek ging men onder andere na of bepaalde vormen van jeugdgeweld als vorm van eigenrichting kunnen worden beschouwd en indien dat het geval is, onder welke condities dergelijke vormen van eigenrichting zich ontwikkelen. Uit de analyse van de interviews met jongeren uit een buurt in Amsterdam en een buurt in Groningen komt naar voren dat jeugdgeweld voor een deel als een uiting van eigenrichting kan worden gezien. Verder heeft men in de analyse drie condities onderscheiden waaronder jeugdgeweld in toenemende mate het karakter van eigenrichting kan gaan aannemen, namelijk wantrouwen tegenover politie en justitie, een subcultuur waarin de eenheid van de buurt centraal staat en die tot

uitdrukking wordt gebracht in territoriale aanspraken en een omgeving met een voortdurende dreiging van geweld.